

OBSAH

Úvod	9
1. Pohlavní dimorfismus	11
1.1. Vývoj pohlaví	11
1.1.1. Vývoj zevních pohlavních orgánů	12
1.1.2. Vývoj vnitřních pohlavních orgánů	12
1.1.3. Vývoj mléčné žlázy	13
1.2. Pohlavní znaky	13
2. Vývojové vady ženských rodidel	14
2.1. Genetické poruchy	14
2.2. Poruchy vývoje zevních rodidel	14
2.3. Poruchy vývoje pochvy	15
2.4. Poruchy vývoje dělohy	15
2.5. Poruchy vývoje děložních adnex	17
2.6. Poruchy pohlavní diferenciacce	17
2.7. Poruchy sexuální identifikace a orientace	18
2.8. Vývojové poruchy prsů	18
3. Životní období ženy	19
3.1. Období novorozenecké a kojenecké	19
3.2. Období dětství	20
3.3. Období puberty a dospívání	20
3.4. Období pohlavní dospělosti – reprodukční období	21
3.4.1. Ovariální cyklus	21
3.4.2. Endometrální cyklus	22
3.4.3. Cervikální cyklus	24
3.4.4. Vaginální cyklus	24
3.4.5. Cyklické změny na vejcovodech	24
3.4.6. Cyklus mléčné žlázy	25
3.4.7. Systémové změny závislé na ovariálním cyklu	25
3.5. Období perimenopauzy a postmenopauzy	26
3.6. Období senia	27
3.7. Hygiena ženy	28
4. Vyšetřovací metody v gynekologii	30
4.1. Anamnéza	30
4.2. Gynekologické vyšetření	30
4.3. Speciální gynekologická vyšetření	33
4.3.1. Mikrobiologická a imunologická vyšetření	33
4.3.2. Vyšetření cervikálního hlenu	33

4.3.3. Cytologická vyšetření	34
4.4. Vyšetřování hormonálních hladin	35
4.5. Genetické vyšetření	37
4.6. Zobrazovací metody	37
4.7. Radioizotopová diagnostika	39
4.8. Endoskopická vyšetření	39
4.9. Metody tenzometrické	42
4.10. Diagnostické operační výkony	43
5. Gynekologická endokrinologie	44
5.1. Hypotalamo-hypofyzární systém	44
5.2. Ovarium	46
5.3. Antihormony	47
5.4. Prostaglandiny	48
5.5. Diagnostika v gynekologické endokrinologii	48
5.6. Zásady hormonální terapie	49
6. Poruchy menstruačního cyklu	50
6.1. Nepravidelnosti nástupu a ukončení menstruačních cyklů	50
6.2. Nepravidelnosti menstruačního cyklu při zachovaném rytmu krvácení	50
6.3. Poruchy rytmu menstruačního krvácení	52
6.4. Dysfunkční – acyklické krvácení	52
6.5. Amenorea	53
6.6. Bolestivé stavy doprovázející menstruační cyklus	54
7. Gynekologická sexuologie	55
7.1. Fyziologie pohlavního styku	55
7.2. Typy žen podle sexuální reaktivity	55
7.3. Poruchy libida a orgazmu	56
7.4. Dyspareunie	56
7.5. Vaginismus	56
7.6. Sexuální deviace	57
7.6.1. Poruchy sexuální orientace	57
7.6.2. Poruchy sexuální identifikace	57
8. Plánované rodičovství	58
8.1. Antikoncepce	58
8.1.1. Přirozená antikoncepce	58
8.1.2. Bariérová antikoncepce	58
8.1.3. Chemické antikoncepční prostředky	59
8.1.4. Nitroděložní a antikoncepční tělísko – iud	59
8.1.5. Hormonální antikoncepce	60

8.1.6. Chirurgické metody antikoncepce – sterilizace	62
8.2. Umělé přerušování těhotenství – interrupce	62
9. Neplodnost sterilita	63
9.1. Neplodnost muže	63
9.2. Neplodnost ženy	64
9.2.1. Genitální příčiny ženské neplodnosti	64
9.2.2. Extragenitální příčiny ženské neplodnosti	65
9.2.3. Diagnostika ženské neplodnosti	65
9.2.4. Léčení ženské neplodnosti	66
9.3. Infertilita	67
10. Endometrióza	68
11. Gynekologické záněty	71
11.1. Zánět zevních rodidel – vulvitis	72
11.2. Zánět pochvy – vaginitis – kolpitis	74
11.3. Záněty vnitřních rodidel	76
11.3.1. Zánět děložního hrdla – cervicitis	76
11.3.2. Zánět děložního těla	77
11.3.3. Zánět děložních přívěsků – adnexitis	78
11.3.4. Zánět pánevní pobřišnice – pelveoperitonitis	79
11.3.5. Zánět pánevního vaziva – parakolpitis a parametritis	80
11.3.6. Komplikace gynekologických zánětů	81
11.3.7. Následky gynekologických zánětů	81
11.4. Sexuálně přenosné choroby	82
11.5. Tuberkulóza rodidel	83
11.6. Vzácné formy gynekologických zánětů	85
11.7. Parazitární onemocnění v oblasti vnitřních rodidel	85
11.8. Aids – syndrom získaného defektu imunity	86
12. Dystrofie a prekancerózy	87
12.1. Dystrofie	87
12.1.1. Dystrofie vulvy	87
12.1.2. Dystrofie pochvy	87
12.2. Prekancerózy	87
12.2.1. Prekancerózy vulvy	88
12.2.2. Prekancerózy pochvy	88
12.2.3. Prekancerózy děložního hrdla	88
12.2.4. Prekancerózy endometria	91
12.2.5. Prekancerózy ovaria	91
13. Nezhoubné a zhoubné nádory reprodukčních orgánů ženy	93
13.1. Nádory vulvy	93

13.2. Nádory pochvy	95
13.3. Nádory děložního hrdla	97
13.4. Nádory děložního těla	100
13.5. Nádory vejcovodu	105
13.6. Nádory vaječníků	106
13.6.1. Klinika ovariálních nádorů	110
13.6.2. Diagnostika ovariálních nádorů	111
13.6.3. Léčení	113
13.7. Preperitoneální a retroperitoneální pánevní tumory	114
13.8. Onkologická prevence	114
14. Onemocnění mléčné žlázy	115
14.1. Vývojové anomalie	115
14.2. Zánět mléčné žlázy – mastitis	115
14.3. Dysplazie mléčné žlázy	115
14.4. Nádory mléčné žlázy	116
14.4.1. Benigní nádory	116
14.4.2. Zhoubné nádory	116
15. Nepravidelné uložení dělohy	120
15.1. Nepravidelné polohy dělohy a pochvy	120
15.2. Nepravidelnosti sklonu dělohy	122
15.3. Nepravidelnosti ohnutí dělohy	122
15.4. Nepravidelné uložení adnex	123
15.5. Inversio uteri	124
16. Gynekologická urologie	125
16.1. Vývojové vady močových cest	125
16.2. Záněty močových cest	125
16.3. Poruchy vyprazdňování močového měchýře	126
16.3.1. Inkontinence moče	127
16.4. Močové píštěle	128
16.5. Nádory močového měchýře a močové trubice	129
17. Dětská gynekologie	130
17.1. Vývojové vady	130
17.2. Nepravidelnosti puberty	130
17.3. Poranění rodidel	131
17.4. Záněty rodidel v dětském věku	131
17.5. Nádory rodidel v dětství a v dospívání	132
17.6. Vyšetřování v dětské gynekologii	133
18. Náhlé příhody gynekologické	134
18.1. Náhlé příhody kolikovitě	134
18.2. Náhlé příhody ileózní	134

18.3. Náhlé příhody zánětlivé	135
18.4. Náhlé příhody smíšené	135
18.5. Poranění rodidel	136
19. Gynekologické operace	137
19.1. Předoperační příprava	137
19.2. Premedikace	137
19.3. Anestezie a analgezie	138
19.4. Pooperační péče	138
19.5. Abdominální operace	139
19.6. Vaginální operace	141
19.7. Peroperační a pooperační komplikace	144
Gynekologie – seznam vyobrazení	146